

Передплата

на «РУСЛАНА» виносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Вісти з Китаю.

Після донесень ріжних дневників з Кіая мав китайський цісар звернути ся з телеграмою до китайських і заграничних урядників в Пекіні, в якій доносить, що вже давно був би прибув до Пекіна, колиб єго окружене не відмовило було єму послуху. Дальше доносять дневники, що цісарева казала стяти двох завірених мужів, що надали сю депешу цісаря.

Годі розібрати, о скілько правдиво є ся вістка, чи іменно дневники видумали єї, чи двірські круги китайські для баламученя опінії. Бо щоби китайський цісар був такий скорий до повороту, а тим самим до здача себе на ласку і неласку чужих держав — сему не хоче ся вірити. Уже тепер, коли заступники держав стоять немов перед порогом китайської справи, они ставлять надзвичайно тяжкі услія мира, а колиб мали цісаря в своїх руках, то не такої заспівали-б! Так бодай мусить видавати ся Китаєм.

Заграничні послы згодились іменно на поодинокі точки, котрі мають служити за підставу до тимчасового мира з Китаєм.

Як ми вже в вчерашнім числі згадали, сума відшкодованя обіймає також відшкодоване для Китайців пошкодованих з причини, що служили у чужинців; нота не обіймає відшкодованя для християн-Китайців, як і в цілій уложеній ноті нема слів: «місіонар і християнин». З сего можна би заключувати, що заступники держав не хочуть і боять ся прийняти на себе тїни, немов би заступали ся за справу віри, немов би они підпринимали який крестonosний похід за дикі напади Китайців на християнські місії і місіонарів та за витинанє в пень Китайців-християн. Нарущене «міжнародного права» в особі од-

ного Кетелера важнійше чим нарушенє всесвітної віри Христової убійством тисячій єї вірних!

Але мимо такого чисто купецкого становишка держав, Китайці зі своєї сторони роздувають повстанє до значіня релігійної китайської війни проти християнства. З місцевости Сангав доносять, що там порозліпляли плякати, які завзивають населенє до борби з християнами. Християн називає ся там білими чортами, які прийшли вимордувати Китайців та забрати їм їх краї. Дальше сказано в сих плякатах про християн, що они уміють ріжні чари і штучки та носять при собі трутину. Автори сих оповічень завзивають Китайців до замордованя голови католицької церкви Ванг-Чанг-Гінг-а (здає ся папи римского) і назначують речинець до вимордованя всіх християн і їх голови на 20. падолиста.

Захлапність держав та жостокість висланих до Китаю війск, не лицюючи з християнським іменем, зашкодили дуже мирній та братолюбній ідеї християнства, але наварили пива також і самим правительством, бо они стягнули на себе китайську навалу, якій не так скоро дадуть ради, а здобуті успіхи ледви чи будуть стояти у відповіднім відношеню до понесених жертв в грошах і крові цивілізованих народів.

Енцикліса Льва XIII. про Спасителя.

(Далі).

Роздумуванє згаданих правд і фактів, поважани Братя, визиває зарівно радісне вдоволенє, як і додає могутного товчка для почутя вдячности для Божого Спасителя. Вправді ми стоїмо подальше від жерела і перших початків відвисканого спасеня, задля мшнуних віків, але що се значить, коли сила спасеня є вічною, коли є вічними і безсмертними єго добродій-

ства? Хто зможе відновити зіснуту гріхами натуру, сей заховає єї на віки. «Він дав самого себе на викуп за всіх». — Бо як в Адамі всі умирають, так во Христї воскреснуть всі. — І буде царствувати на віки і царству єго не буде кінця.

Так отже з відвічних вироків Бога є в Христї спасенє так для поодиноких одиниць, як і цілого загалу. Ті, що покинуть Єго, ідуть самохіть немов наосліп на погубу і стають причиною, в міру обсягу свого діланя, що також людскї суспільности підпадають сій величчї недолї і нужди, з яких Спаситель двигнув людскїє силою своєї великої любови. Бо щораз більше віддаляють ся від пожаданої ціли-єї, що ходять манівцями. Коли відтрутять чисте і правдиве свїтло правди, то і людскїй дух мусить підпасти в темноту, а умн заморочити страшна переверотність в переконанях і думках. Якаж надія спасеня для тих, які утратять початок і жерело житя? А прецінь Христос є єдиною дорогою, правдою і житєм: «Я є тобі дорогою, правдою і житєм; ніхто не прийде до Отця, тільки через мене» — так, що коли Єго хто покине, то стратить сї три конечні услія для спасеня душі.

Що окрім Бога нема нічого, в чім людске стремління найшло би своє цілковите і всестороннє вдоволенє, сего не потреба доказувати подрїбно, бо се показує щоденний досвід і тому, що кождий, навіть вивинуватий найбільшою обильністю земских дібр, чув се в глибині свого серця. Цілюю чоловіка є лише Бог, а ціле житє на землі можна дуже слушно приврівнати до вандрівки. А нашою дорогою є Христос, бо через се тяжке, томляче і повне небезпеченств житє до Бога, найвисшого зі всіх дібр, не можемо дійти в жаден иньший спосіб, як за посередництвом і проводом Христа: «Жаден не приходить до Отця, лише через мене». О скілько лише через Него? Передовсім і головно лише за єго ласкою: але она була би у чоловіка безплідною, коли би занежав Єго зановіти Христос, давши нам спасенє, полишив нам також потріб-

В кілька день опієля.

Минуло кілька тихих, супокійних, монотонних днів — як їх осїнь много дає. Чувем ся пригноблений і неспосібний до нічого, сидївем в дома і читавем найновіші числа «Зорі», котрі-сьте були ласкаві менї прислати. Але вкінци і одинокість сприкрилась, і чим довше, тим тяжшими ставали години, мінути, хвилі... ціле житє на чужині..

Нині знова вийшовем і першими, котрих стрітивем, були з парожного домку. Сердечно мене повитали, якби приятеля, за котрим копу літ вже тужили. Не знаю, чим їх так сильно притягнувем до себе.

Випитувались о моє здоровлє — чемність вимагала і о їх здоровлє запитались, а цікавість моя засипувала їх тьмою ріжнородних питань, на котрі колись-то я їм мусїв відповідати.

Се Поляки в Королівства. Вона реконвалесцентка по тяжкій грудній слабости, котра мабуть не без наслідків уступила, як каже догадувались єї цегласто-румане лице і часте покашливанє; приїхала на курацію; він, єї чоловік, має небавом вернути, позаяк уряд не позваляє му довше забавитись.

Щасливі були дуже, а особливо вона, що найшла Славянина в німецькім краю, і то на-

одній було одно одвісенє вільне місце — якраз для мене — де сиділо двоє осіб — мое vis-a-vis з парожного домку — двоє щасливих. Дуже радо призволили ми заняти вільне місце.

Щасливі! Може думали, що я хочу їх щастєм заразитись.

Перші зачали розмову: Від коли я тут? Де мешкаю? (якби не знали!) Що роблю цілими днями, що так рідко показуюсь людям? Чи менї подобалась околиця, люди, чи служать воздух? Чи маю тутки яких знакомих? — і так дальше і так дальше сипались питання, а я сидївем як той жак в школі і дававем відповіди на питання. І не знати, доки був би протягнув ся той іспит, слиби не дзвінок, що давав знати, що обід готов. Більша часть гостей опустила город і мої нові знакоми встали та поспішили до ідальні. Не маєм навіть часу спитатись і довідатись де-що про них і про їх щастє.

Оставем зі своїми гадками — нікого в округ мене — о як то солодко в мягеньких лучах осїнного, тепленького сонечка купатись і мріти... А може то по таким іспиті так мило буває? Може то знова та самота на чоловіка так вліє? Гадаю — бо, ніде не чуюсь так свобідним, як в хаті, наколи можу віддатись своїм гадкам...

3

Евген Мандичевский

ЧИ ДУХ ЗРІЛИЙ?

(Новелька в листах).

18. жовтня.

Нині пробудивем ся незвичайно рано — а може то менї тільки тому так видаєсь, бо вчєра забувем спустити ролету, а цікаве сонце заврало до моїх вікон і здавалось витягати мене своїми золотими лучами — мов руками з ліжка та запрошувати на прохід. Вставем сейчас і вийшовем на свїт. Годі було опертись чудовій природі!

На променаді архієпископа Генрика повно було, а всі з усміхненим лицем здавались говорити: От ще і менї житє усміхнулось — а то бі що?

Нічо в тих людях не змінилось, від коли я послїдній раз бачивем.

Шукавем лавки, дебим міг свобідно випочати та здалека приглянутись променадуючим; не знайшовем жадної вільної. Тільки на

3 виборчого руху.

З Сінявщини.

Після заповідженої програми в часописах, відбув комітет виборчий на повіт Сінява 8 передвиборчих зборів, при участі численно згромаджених громадян та священників. Ще ніколи не проявився в цих сторонах такий рух виборчий як сего року, а причиною того, тьма кандидатів званих і незваних, ласих на мандат, як також розбуджена свідомість нашого люду.

Згадаю тут лише кандидатуру Петра Новаковського, радикала-хлопа з Торок, котрий обійшов майже всі села того повіту з своїм невідступним п. Станьком, правником-академіком, котрий, мимоходом сказавши, міг свою працю посвятити далеко кращій справі, як баламученню люду.

По такій радикальній, деструктивній роботі тих панів поміж нашим людом, здавалося нам, що підіймаємося не-аби-якої праці, щоби кикене радикальне зерно виполоти, тим більше, що ті панове в несовісний спосіб стараються нашого кандидата п. д-ра Данила Стахуру в очах люду здескредитувати. Розкидувано по селах «Громадський Голос», в котрім поміщено нашквіль, мовто п. Стахура попівський кандидат, з панями вже давно залив сираву при відкритті читальні в Ярославю і т. п. нісенітницї. Не зражений тим взяв ся комітет щиро до діла і може повеличатись, що нарід, побачивши, чия правда, станув по стороні нашій.

І так відбули ми 8 віч. Перші збори відбули ся в Теплицях, в читальні 4. падолиста, відтак в Красім, Добрій, Молодичу, Манастирі, Сіняві, Пискоровичах і Лежахові. В Красім явив ся жандарм в Майдану з вїйтом і самовільно розв'язав збори. Проти тої самоволї внесено телеграфічне зажалене до староства в Ярославю і до міністра Кербера. В Манастирі і Сіняві старав ся помішати зборам знаний тут агітатор і кандидат стояловців Коваль Вільк, но народ почувши від о. Вахвянина его curriculum vitae, его здїлки яко агента «Дїєстра», і о колїзїи его з карним кодексом, показав ему двері, обійшовши ся з ним навіть не доконче парламентарно. — Не подаю тут подрїбного ходу кожного збору, бо се завело би нас за далеко. Одним словом народ розрухав ся і прозрів. Збори місяцями числили і понад 200 голов. П. др. Стахура представив ся нам як з найлучшої сторони. Его пориваючі бесїди, наскрізь патріотичні, повні молодечого жару, а при тїм порушаючі життєві справи нашого простонароду, одушевляли люд, а що они дїткнули его болючої сторони життя, то доказом того була дискусія, яка по кожних зборах розвела ся на тему хлопської кривди. Народ майже дивував ся, що хтось під паньською опанчою, може відчувати хлопську біду. Не диво проте, що народ всюди заявив ся за кандидатурую п. Стахури, видячи в нїм щирого приятеля люду. — Тут належить і піднести, що члени комітету оо. Пасїчїнський, Вахвянин, Заремба, гвзди Ілько Дуда, Андрій Дїдох, як і місцеві стїцї духовні, не щадили труду і на крок не відступали свого кандидата, промостячи ему дорогу до серця народу.

Прикро нас вражувало, що «Свобода», орган народовців, так бере сторону Новаковського, пишучи, що шанси д-ра Стахури є непевні і хотїла би побачити, то чого ніколи не буде, щоб народ пішов в сторону радикалів. Новаковський своїми антирелїгійними диспутами зробив в Сінявщинї фіяско.

Проте в імені комітету сінявського заявляємо, що нашим одиноким кандидатом на 4. курию на повіт Цїшанів-Ярослав, є і не сьміє ніхто другий бути, як лише др. Данило Стахура. За ним народ. — З польської сторони висунула ся на 4. курию кандидатура кс. Томаша Влазовського, пробоща з Сіняви, однак ніхто з поважних людей не бере сеї кандидатури на серію. Зачуваємо, що і князь Витовт Чарторийський хоче кандидувати. От розв'язав ся мішок.

Вічевик.

Ві второк 20. с. м. відбуде ся в Жидачевї передвиборче зібранє, на котрім стануть оба кандидати, т. є др. Кос і о. Давидяк.

Позаяк комітет ярославський, вибраний мужами довіря з цілого повіту, доси ще не уконституував ся, проте для веденя одноцїльної ак-

ний закон, як сторожа і правителя людського роду, щоби іменно під его напрямом люди навернули ся від похибок життя та певно стреміли до свого Бога, «Ідїть і навчайте всі народи... навчаючи, перестерігати всего, що я вам приказав». «Коли мене любите, то заховуйте мої заповідї». З сего випливає припущенє, що головним вимогом християнської релїгїї є, щоби охотно сповняти заповідї Христа і єму, як найвишшому Панови і Королеви, з цілим переданєм віддавати честь; велике се завданє, яке часто жадає навіть тяжкої праці, борби і витревалости. Бо хотїя за ласкою Спасителя людска натура віджила наново, то однак в кождім з нас є трюхи уломности, слабосильности і склонности до грїха.

Рїжні забаганки провадять чоловіка то сюда, то туду, а спокуси з внї виллюють на душу чоловіка, щоби не ішла за заповідями Христа. А тут належить ставити опір і зі всіх сил поборювати пристрасти, стояти «на службі Христа»; бо коли пристрасти не дають послуху розумови, то незабавом запанують над ним видирають чоловікови Христа, а з самого чоловіка роблять свого невільника. В своїх серцях зіпсуті і проти віри грїшні не уйдуть неволї... бо они є невільниками потрійної жадоби: змисловости, пихи, роскоші ока». В сїй боротьбі кождий мусить Христа ради прийняти на себе єї труди і неприємности.

Тяжко виречи ся сего, що нераз так потягає і одушевляє; тяжко то і гірко погордити упоєнем змислів, земским щастєм, щоби іти за приказом Христа, а однак християнин повинен бути правдиво терпеливим у витреваню, коли назначений собі час земского життя бажає перевести по християнськи. Чи ж ми забули, чийого тіла і чийого голови ми є членами. Замість жертвуваних ему радостей взяв на себе крест Сей, що приказав нам заперти ся себе самих. Впрочім від згаданого настрою дунї залежить гідність людської натури. Бо вже мудрість старинних признавала се, що запанувати над самим собою і довести до того, щоби і подїйїна часть людської істоти давала послух висшїй, не є зовсім жадним пониженєм або признакою слабосильности волї, а радше є розумною, гідною чоловіка, великодушною і чеснотою. Впрочім рїжні болї і терпїня є власне призначенєм чоловіка; житє без болїв зовсім щасливого чоловіка не зможе провадити так само, як не зуміє відмінити вироків свого Творця, який наслідки давного грїха розтягнув на всі часи. Тїж розумною річю є, не очікувати тут на землі кінця терпїня, але з сильною волею зносити болї і терпїня і сїм способом позискати певнї надїю найвишого добра. Бо ані скарбам і вигіднєму життю, ані достоїнствам і власти, але терпеливості і слезам, стремленю до справедливости і чистоти серця обїцяв Христос спасенє вічне.

(Далї буде).

вїть так близької народности, до котрої чула велику симпатїю.

— Щож такого подобалось Вам в нашім народї? Чи сам нарід? — спитаєм ю сей час по нашому, будучи певним, що розуміє і уміє говорити сли не по нашому, то по російськи.

— І нарід сам і його звичаї, — відповіла якимсь ломаним російським язиком з польською акцентацією — але передовсім спів і цієня руска — вони-то мають тільки мелодийности, тільки мягкости, охочости, чутя, солодкого звуку, по просту чарівної сили, що годї не полюбити їх, а тим самим народу. А зрештою судьба нашого народу рівна судьбі Русинів — нас розбили і розкинули по чужих державах, а вас так само, ми не маєм своїх прав, своєї волї, свободи...

— А ми на жаль також не маєм того, що ся нам цілком правно належить — сказавем і зітхнувем тяжко, а коло серця почувем скоботи. Все менї так прикро і гірко, коли прийде ся згадувати про наш нарід. Вточас пригадую собі на родинне село, на ті поля широкі, хати згорблені — сумовиті і тих нещасливих людей.

Уста менї задрожали, в очах зробило ся горячо і чуюм, як зайшли слезами...

цїй виборчої просимо всіх членів зїхати ся на 19. падолиста пополудни о 2. годинї на приходство в Ярославю. Отцїв духовних просимо, щоби селян належачих до комітету повідомили о тїм і заохотили до прибутя. — Члени комітету.

В Яворовї відбули ся в понедїлок дня 12. с. м. передвиборчі збори в сали «Сокола». По промовах кандидатів на IV. курию д-ра Костя Левицького, а на V курию п. Гїбля, бурмістра Яворова інтерпелювано ще сего послїдного, чи на случай его вибору він буде за подїлом шкільної ради краєвої на руску і польську. П. Гїбль заявив, що колиб ся справа виринула перед форум парламенту, він підобре єї своїм підписом і голосом. Збори, які склали ся переважно з селян і з горетки міщан та інтелїгенції Яворова, числили коло 200 учасників. П. Гїбль як і всі другі бесїдники промовляли по руски. Після вичерпаня предмету нарад ухвалено одногласно підпирати обї кандидатури.

НОВИНКИ

— Календар. В пятницю: гр.-кат. Йосифа; рим.-кат. Едмунта. — В суботу: гр.-кат. Йованїкня, Никандра; рим.-кат. Сальомеї.

— Засїданє Видїлу Руского Товариства педагогїчного відбуде ся в второк дня 20. падолиста о годинї 6. вечером де звичайно.

— 3 товариства «Академічна Громада». На загальних зборах, які відбули ся дня 11. с. м. вибрали головою: Олексу Грабовського, студ. медици; заступником голови: Евгена Бурачинського, студ. мед.; бібліотекарем: Йосифа Чайковського, студ. філосо; скарбником оборотового фонда: Осипа Шухевича, студ. прав; скарбником запомогового фонда: Юліана Олесницького, студ. прав; контролером: Андрія Говшового, студ. прав; писаром: Михайла Волошина, студ. прав; видїловими: Василем Пачовського, студ. мед.; Романа Цегельського, студ. філосо; Зенонач Кузьмо, студ. філосо; Романа Гузара, студ. прав; Івана Бодяра, студ. філосо; заступниками видїлових: Володимира Урїска, студ. філосо; Олексу Куцака, студ. філосо; Олексу Пашкевича, студ. філосо; Зеновія Харака, студ. прав.

Надзираюча Рада товариства «Народна Гостиниця» уконституувала ся дня 13. падолиста так: предсїдатель Василь Нагірний, заступник предсїдателя о. Александер Темницький, секретар інженер Володимир Бачинський. На слїдуючїм засїданю, котре відбуде ся в недїлї, приступить Рада до вибору дирекції.

— Стипендїйні запомоги з фундації бл. п. Стефана Качала для практикантів купецтва при «Народній Торговлї» по 60 корон річно признало ц. к. намісництво практикантам Миколї Скрипці і Антонови Станчакови.

— Аматорське представленє. В недїлю 18. с. м. відбуде ся заходом «Міщанської Читальні» в Яворовї в сали «Сокола» аматорське представленє «Вихованець», комедія Янчука в 3 дїях. — Початок точно о годинї 8-їй. Цїна місць: крісла перші 80 кр., другі 55 кр., третї 35 кр., вступ на салию 10 кр.

— 3 Риму доносять, що кардинал Лєдоховський не уступає з посади префекта пропаганди, як голосили недавно часописи. По лїтнім побутї в Швайцарїї чувєь він тепер значно здоровший, лише катаракта по однім оцї перешкаджає ему займатись читанєм, тому всякі реферати відчитує ему приватний секретар кс. Мешинський. На весні намірає Лєдоховський піддатись очній операції.

— Громада Миклашів коло Львова купила від дїдича корчму з обширною площею. На тїм місци має стати величава мурована церков.

— Слїдство в справі нападу на п. Геца веде ся дальше. Судова розправа буде могла відбути ся в сїчні сл. р.

— В Сокалі лучилась дуже сумна пригода. По містї волочив ся свобідно якийсь несе дуже підозріний і зайшов на подвірє інтернату учительської семінарії. Молодїж, побачивши гарного «пудля», запросила его в гостиню до себе, аби бідняку огрїти, накормити і побавитись. Цейсеко не конче радо приняв гостинність учеників, їда інтернатска не смакувала ему (видко бував в лїпших домах), а за гостиню відплатив бїдакам дуже гідко, бо покусав трєх кандидатів IV року і аж тоді викинено заволуку за двері. Утікаючи з інтернату покусав ще одного ученика семінарії і одного жидка. Пса убиго в поблизькїм селї Завишинї і показало ся, що був скажений. Покусаних відослано до заведеня д-ра Буйвіда в Кракові.

— 3 Буковини. Низша гімназія в Чернівцях буде від слїдуючого року почавши поступенно розширена на 8 клас. — Румуни з Ключівки, черновецького передмістя, прозять переходом на унію, скоро православна консисторія не дасть їм сотрудника того, якого они хочуть. Невдоволенї мають уже на примітї католицького свья-

щеника-Румуна із Сімогорода. — Черновецькі Русини освоюють ремісничє товариство «Родину» перше руске ремісничє товариство на Буковині. Цілі сего товариства: загальна взаємна поміч матеріальна і моральна, т. є. члени товариства помагали би собі взаємно, дбали би о образованє себе і інших поучаючими відчитами, декламаціями і аматорськими театральними представленнями, дальше, забезпечували би себе від випадку слабости, смерті і т. ин. Вписове виносить 2 кор., а тижневі вкладки такі малі, що доступні і для пайбідійших ремісників. Відозва до Русинів в справі сего товариства появила ся ще в маю с. р. Зібрав ся тоді тимчасовий комітет і заняв ся виготовленєм статута, зібрав межі прихильниками справи відповідну квоту на тимчасові видатки, а товариство «Народного Дому» в Чернівцях відступило салю на загальні збори, які мали відбутися в червні с. р. Однак збори не відбули ся, бо правительством не затверджено статутів. Комітет вислав знова статуту до затвердження.

— **Зі судової салі в Тернополі.** Через два дні відбувала ся справа проти надстражника Івана Заборовського о замордованє респіцієнта Юліана Пілецкого. Зізнання свідків були обтяжуючі для обжалованого, в наслідок чого Заборовського засуджено на кару смерті через повішення.

Оноді відбула ся в окружнім суді карна розправа проти пп. Вол. Загайкевича (правника) і Янка Остапчука обжалованих за провини, яких мали допуститися підчас похорону селянина-радикала Гридуняка в Черніхвіцях (в парохії о. Василя Курдидика, з котрим родина Гридуняка не могла погодитися за похорон). Трибунал по переведеній розправі увільнив Загайкевича, а Остапчука засудив на 14 днів арешту на основі §. 303. зак. кари. Засуджений зголосив зажаленє.

Процес Гільзнера. Ресімє пред'ягателя тривало до год $\frac{3}{4}$ 2. пополудни. Предсідатель обговорював поодинокі питання, які поставлено присяжним судіям, а опісля говорив про ореченє медичного відділа чеського університета і признав всі змаганя, щоби се ореченє представити, як безвартісне, безпредметовим. Предсідатель закінчив відкликом до присяжних судій, щоби, памягаючи на зложену присягу, віддали справедливий вирок. Присяжні судії по 2-годинній нараді заперечили одиголосно питанє що-до скритуубійчого замордованя Грузівної, потвердили одиголосно питанє що-до співвини в замордованю Клімівної і що-до клевети, вкінці потвердили одиголосно додаткове питанє що-до співвини замордованя Грузівної. На тій основі трибунал засудив Гільзнера на кару смерті через повішення — Гільзнер почувши се, поблід.

Др. Андрейчек зголосив зажаленє невірности.

Коли присяжні судії вийшли на улицу зібрані товпи привитали їх з одушевленєм окликом «Слява», а коли показали ся оборонці Гільзнера, Авдрейчек і Водічка, загудли оклики «сором». Заразом устроєно демонстрацію перед мешканцям Авдрейчка, а демонстранти розійшли ся доперва тоді, коли наїмнув їх др. Бакса.

— **Світлову виставу в Парижі замкнуто** дня 12. с. м. Як доказують записки, виставу звиділо 55 мільонів осіб, з того 49 мільонів за оплатою. Остатнього дня продавано карти вступу по 5 сантимів. — Обчислено, що правительством не потерпить ніякої страти через виставу, коли продасть всі павільони і будинки повиставові.

— **Старинні рукописи в Манджурії.** В столиці Манджурії, місті Мукдені, яке здобули російські війська, найдено багато рукописних писань в славянських мовах і кілька рукописей грецьких. Між іншими находять ся також чеські рукописи, які Татари мусли забрали зі собою підчас своїх нападів. Петербурке товариство археологічне має вислати комісію, яка перегляне всі архіви і музеї в Мукдені.

— **Віктор Гуго до нареченої.** Павло Меріс почав печатати в «Grande Revue» листи, які Віктор Гуго писав до панни Фусе, своєї пізнійшої сурруги. Листи не мають літературскої стійности, але пробиває з них ніжність та просота, якої саме нема в пізнійших творах Гуго-па. Автор листів не буває в афоризмах, не старає ся уживати високопарного стилю; пише се, що пливе єму зі серця під перо. Молодий Віктор пізнав старшу о рік від себе панну Фусе, заки вступив до колеції. Перший раз стрітив єї на забаві в однім домі. Спершу уважав єї за товаришку, але незабаром загорів до неї невизказаною любовю. Гуго мав тоді 17 літ, она 18. Освідчивши свої п-ї Фусе описав він тими словами: «Мусиш мати свої задушевні бажаня — сказала раз панночка. Чи не маєш одного найбільшого? — Маю, признав ся Віктор. — Отже слухай! Скажи мені, про що ти найбільше думаєш, а я скажу тобі се також. — Моєю найбільшою тайною є, що тебе люблю. — І моєю, що тебе люблю, відповіла панна Фусе. — Перші леди проломано, але заразоч почали ся злидні для молодої пари. Родини обоїх не желали собі сего подружя. Однак молодята потішал

ся в листах, поки передетіли хмари на їх щасливим небосклоні, та наспіла хвиля вінчаня.

— **Черевний тиф.** Тепер, коли в столиці краю вибухнув черевний тиф і ширить ся досить сильно, не від річи буде розказати дещо про него, тим більше, що він досить часто і майже що року прокладає ся в одній або другій стороні краю. Черевний тиф, званий іноді нервовою горячкою, є то заразлива недуга, котра прокладає ся місцями, найчастійше по містах, але також і по селах, та ширить ся там досить борзо, звичайно в наслідок людської недбалости і темноти. Тиф взагалі є то хвороба, котру викликають малесенькі грибки або бактерії, звані пруттями або бациллами. Тифові прутті суть так малесенькі, що можна їх побачити аж через таке скло, котре побіліває 1000 разів; они виглядають тоді як малесенькі грубі і короткі пруттики і від того їх назва по латині bacillus, по руски «прутень». Суть три роди тифових пруттів, з котрих кождий викликає инший тиф і длятого суть три роди тифової хвороби: 1) черевний тиф; — 2) пятнистий тиф і 3) наворотний тиф. Найбільше і найчастійше прокидає ся черевний тиф особливо по великих містах, в наслідок того, що до тонкої кишкы дістають ся тифові прутті, котрі там викликають запалєня, опухненє а наконєць менші або й більші боляки, котрі до чотирох неділів, скоро недужий може перебути хворобу, голять ся. Тоті прутті або бацилли розмножують ся там, де гниють людські і звйрячі відходи, де нема добрих каналів і ям, де би ті відходи стікали, і де взагалі є велика нечистота по домах і на улицах, та де нема доброї чистої води, а люди мусять брати воду до питя з кованых керниць, положених близько каньлів, кладовищ і взагалі таких місць, де щось гниє. Тоді ті бактерії затікають в всілякую нечистотою до керниць, а люди пють воду і дістають черевного тифу. Але може бути і так, що ті бактерії лишають ся верх землі, а тоді з воздухом дістають ся до людского тіла. Тифові бацилли чіпляють ся найкорше таких людей, котрі зле живлять ся, або котрі чогось гризуть ся, тяжко працюють або котрі легко чого небудь а особливо хвороби болять ся. Черевний тиф зачинає ся тим, що чоловік ослабає поволу на силах, дістає болю голови, траить охоту до їди і дістає горячку. Відтак приходить бігунка і звалює чоловіка з ніг так, що він мусить положити ся; горячка збільшає ся з кождим днем а з нею і телота тіла; живичке на мінуту аж 150 разів (у здорового, дорослого чоловіка, межі двайцятим а двайцять четвєртим роком, пересічно 71 разів, а у дїтій від двайцятяго до чотирнацятяго року 78 разів), а телота тіла доходить до 41 і пів степеня (коли телота тіла більша як 42 степенів Цельзія, то приходить смерть). Недужий тоді дуже ослабає а селезінка буває опухнена; він лежить як колода і ніби дримає або заедно говорить з горячки, єму привиджують ся якісь особи, з котрими він розмавляє, а іноді він зриває ся з постелі; бували случаї, що того рода недужі кидали ся з вікна на улицу. Хвороба тягне ся звичайно 4 до 6 неділів, часом і довше, рідко коротше; але буває і так, що недужий переходить тиф (ходячий тиф). Чоловік приходить поволу до сил, набирає тіла, а волосє випадає, але опісля знов відростає.

Щоби тифу утеречи ся, найважнійша річ як найбільша чистота коло себе самого і в помешканю. Води з керниць не треба пити, лиш переварену; їсти треба лиш легко стравлі стравни і вистерігати ся дуже всего, що могло би викликати яку нестривність. Дуже важна річ, щоби задержати спокій ума і не бояти ся. На тиф нема ніякого ліку; треба лиш старати ся піддержувати сили недужого; давати єму по трошечки але часто їсти кліюку з ячмінних круп або вівса, до котрого можна додати трошки (може третину) молока, росолу з добре виварених телячих ніжок або грудочки студєнцю, зробленого з того росолу; пити треба давати лимоняду або молоко з мідкалів, воду з вином, а коли недужий має сильне розвільненє то воду з рижю. Дальше треба дуже уважати на то, щоби в комнаті був чистий, свіжий воздух і щоби недужий мав спокій. Біле і постіль недужого треба часто змінити і уважати на то, щоби другі не заразили ся. Варочім завізвати поради і помочи лікаря.

Подібно проявляє ся і пятнистий тиф з тою лиш різницею, що третяго або пятого дня показують ся на цілім тілі з виімкою лица червоні плямки якби кір; недужий лежить без пам'яті і аж з початком третяго тижня дістає поті та ніби пробуджує ся, а горячка зачинає уступати. При пятнистім тифі треба поступати подібно як і при черевнім. Наворотний тиф або горячка наворотна зазначає ся тим, що недужий дістає горячку двома наворотами за кождий раз по два до пяти днів, а межі обома наворотами не має горячки через шість до вісім днів. В крові такого недужого знаходять ся тоді скручені як пружина з дроту прутті (спіраллі). Ліченє як в попередних. (Нар. Часопись).

— **Дрібні вісти.** Красний маршалок гр. Бадені виїхав до Відня на 5 днів в урядових справах. — Сербска королева, Драга, як доносять лис-

том до Будапешту — поронила. Сербске правительство строго заборонило писати про те кравчим часописам. — На кару смерті засудив в суботу трибунал присяжних в Коломії Льва Туряньского, бувшого судового післанця, віддаленого зі служби за ріжні переступства. Туряньский допустив ся дня 16. вересня с. р. морду, стрілявши з револьвера до свого сусіда Юрка Стадниченка, з котрим процесував ся о ґрунт. Є то вже четвєртий засуд смерті в сім році коломиїским трибуналом.

— **Вінчанє** окінченого богослова, п. Івана Пачовского з панною Стефанією Вільчківною, окінченою семинаристкою, дочкою ц. к. лісничого державних дїбр, відбуде ся вечером два 25. п. ст. падолиста с. р. в Краснім (коло Петранки) залізничая стация Креховичі, телеграф. стация Перегінсько, почта в місци.

Посмертна оповістка.

— **Володимир Гавришкевич**, ученик VI кл. німецької гімназії у Львові, син п. Сильвестра Гавришкевича будівничого радника в намісництві, упокоїв ся по короткій недужі черевного тифа. Похорони відбудуть ся дня 16. с. м. о 3. год. пополудни. В. в. п.!

Наука, штука, література.

— **Дзвінок**, ч. 21. з дня 5. листопада 1900. Зміст: *Стефан Пятка*: На прічках. — Сім булав (Француска легенда). — Товариство Просвїти (з ілюстрацією). — Пустійчик (з життя собак в місті). — Дрібні вісти.

Телеграми.

Відень, 15. падолиста. Міністер Каляй вибрав ся на інспекційну подорож в Босні.

Пісек, 15. падолиста. Після вироку в справі Гільзнера відбули ся антисемітські демонстрації.

Берлін, 15. падолиста. Німецький міністер публичних робіт предложив залізничій раді два проєкти. Однн жадає зпизненя мита від галицької нафти, другий зпизненя тариф на привіз деревного угля в Австро-Угорщини.

Берлін, 15. падолиста. Як доносять вечірні дневники, союзній раді предложено вчера бюджет держави. Єго високість виносить 2.240.947.301 марок. Постійні видатки виносять 1.912.608.694 марок, одиоразові звичайні 224.583.912 марок, а надзвичайні 103.754.695 марок. Другий параграф уповажляє канцлера Союзу до покритя надзвичайних коштів в височині 97.286.384 марок в дорозі кредиту. Для засилєня звичайних оборотових фондів головної каси уповажляє §. 3. до виданя скарбових облигацій відповідно до потреби, але не висше 175 мільонів марок.

Париж, 15. падолиста. Сенат ухвалив допустити женцини до повненя адвокатских обовязків перед судами Франції.

Глястов, 15. падолиста. Урядово оголошено, що чума вигаснула.

Відень, 15. падолиста. Командант австро-угорської ескадри в Китаю доносить, що відділ австро-угорского війська в Пекіні возьме уділ в експедиції на північ від Пекіну, яка начне ся дня 18. с. м. і потреває коло трех тижнів. Австро-угорска компанія моряків wraz з 11. німецькими їздцями розбила оноді на 10 кільом. від Пекіна ватагу Боксерів. Трех боксерских провідників розстріляно, а решту покарано.

Вешінгтон, 15. падолиста. Бюро Райтера доносить, що Сполучені Держави мають намір заждати, щоби Пекін став вільною пристанєю.

Берлін, 15. падолиста. Вальдерзе доносить, що коломна Грагама вернула до Пекіна, але по дорозі мусіла звести борбу з кінними Боксерами, яких розігнала.

Марсилія, 15. падолиста. Правительством заказало офіціальним особам витати Крігера. Навіть мер Марсилії (соціяліст) не явить ся при висіданю Крігера на сушу. «Гельдерланд» переплив вже Суецкий канал.

Брукселя, 15. падолиста. 550 бельгійских товариств вислали адресу до Крігера, осмотрєну 20.000 підписали.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
	приходить о годині			відходить о годині	
1-35	6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня	6:25	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	6:46	з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк.	2:08	6:43	» » дв. Підзамче
	7:45	з Янова	6:35	до Станиславова, П.двисокого, Потутор	
	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	8:40	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	8:00	» » на дв. головний	2:55	9:00	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)
	8:05	з Лавочного (Пешту) Калуща, Стрия		9:15	до Янова
	8:15	з Сокала, Рави рускої		9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	2:55	9:42	» » дв. гол.
	11:45	з Ядослава і Любачова		9:55	до Чернівців, Станиславова
	11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)	10:20	до Сокала, Белзця, Рави рускої і Любачова	
	12:55	з Янова	1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в не- дїлі і свята	
	1:15	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	2:15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в недїлі і свята	
2:20	3:14	з Бругович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
2:35	5:17	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3:15	до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.	
	5:40	» » на дв. голов.	3:26	до Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.	
1:45	5:45	з Кракова	3:30	до Ряшева, Хирова, Любачова	
	5:55	з Чернівців, Іцкан			
	6:00	з Сокала, Белзця і Любачова			
Ніч			Ніч		
8:40	7:24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	6:10	до Станиславова	
2:31	8:28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	6:13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно	
12:20	8:50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.	12:40	6:30	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
	9:23	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.		6:50	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуща
	9:45	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова		7:10	до Тернополя дворець головний
	10:00	з Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потутор		7:33	дворець Підзамче
	10:15	з Лавочного (Пешту) Хирова		7:25	до Сокала і Рави рускої
	10:12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		7:48	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)
	10:30	» » на дв. голов.		9:12	до Янова від 1. мая до 15. вересня
	12:05	зі Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.	2:51	10:40	до Чернівців і Іцкан
	3:12	з Підволочиск на дворець Підзамче		10:50	до Кракова, Відня, Варшави
	3:35	» » на дворець головний		11:00	до Підволочиск, Бродів дв. голов. і
				11:25	» » дв. Підза
				4:15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора
				4:45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.

ЗАМІТКА: Години вказані в розкладі починають ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Країцьких ч. 5) уділяє поясненя в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Контора виміни
п. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшій кур-
сї денним не числячи ніякої
провізії.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресв. Митрол. і Пресв. Еп. **Ординариатам** всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашне, скот, господарскі звяряди, збіжє в зерні і солоні, сіно в стогах і будинках **против шкід огневих.**

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814	кор.	52	сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	»	—	»	
» спеціальна	1.684	»	80	»	
Фонд основний	72.000	»	—	»	
» емеритальний	18.166	»	60	»	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроболочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. **Поліси** «Дністра» приймає Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долвині, Снятині, Городенці, Тереховлі і Заліщиках при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускїм язичі. **Зголошеня** о удїленє агенцій в окрестностях, де нема близько агентів «Дністра», приймає ся. «Дністеръ» виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

Інформації і посередничтво до заключеня ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЄВИХ в найкористнійших комбінаціях.

Поживчєки для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. «Дністеръ» на 5/8% і 1% додатку на кошта адм.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
— (дім «Просьвіти»). —

удїляє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителїв або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місяці, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Св'ященники, не посїдаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителїв предложити єше полісу житєву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згаданє Товариство приймає вкладки до опроцентования від членів і третих осіб по 4%.

Удїл членскій вносить 50 кор., вписове 2 кор.
Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ».

Інформації удїляє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

Артистичне заведење ритовничє малярства шильдів. відливана, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч антики Вн. Міколяша). Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та полотні. Всїлякі лякерования, позолочування хрестів. Таблиці і шильди ляні з ріжних металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на домп.

Гравури на металю та дорогих камінях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і ґузики до упряжи та ліберній. Марки печаткові, бляшки шпунт. для броварів. Нумератори і стемплі на датум. Обцяги до пльомб, шабльони. Краска до печаток та хемїчна краска до білизни.

Цінники даром і франко.

Гіпотечного.

БАНКУ

Контора виміни

виплачує без погречєнєнєн провізії або коптів

цінні папери

вильсовані

КУПОНИ

Всілякі